

**DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT**

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 OSLO

BARNE- OG FAMILIEDEP.	KASS ÅR.
ARKIVNR.: 330.01	
31 OKT 2005	
2005/0 3580-032	SIGN.
SAKSNR.	

Deres ref
200502756-/ACDS

Vår ref
05/3024-8 KAW

Dato
28 OKT 2005

Forslag til revidert rammeplan for barnehagen - Høring

Vi viser til brev fra Barne- og familiedepartementet av 7. september 2005.

Integrerings- og mangfoldsavdelingen, som bestyres av arbeids- og sosialministeren, men som er en del av Kommunal- og regionaldepartementet frem til 1. januar 2006, har følgende merknad til saken:

Vi er enig i at de sentrale prinsippene i dagens rammeplan (fra 1995) blir videreført. Den nye rammeplanen bør imidlertid i større grad gjenspeile at Norge, i løpet av de 10 årene som er gått siden dagens rammeplan ble utarbeidet, er blitt et mer mangfoldig samfunn, jf. kap. 1.1. Vi viser i den forbindelse til St. meld. nr 49 (2003-2004) Mangfold gjennom inkludering og deltakelse. I denne meldingen legges det stor vekt på oppvekstvilkårene for etterkommere etter innvandrere til Norge, og barnehagen nevnes som en viktig døråpner til det norske samfunnet og viktig for språkopplæring (se meldingens kap. 10.2. og kap. 2 i vedleggsdel).

Mange barnehager er i dag det første stedet hvor barn med ulik etnisk, kulturell og religiøs bakgrunn møtes og samhandler med hverandre. I barnehagen legges grunnlag for gjensidig forståelse og respekt for ulikheter, og barna blir vant med å forholde seg til barn og voksne ansatte med en annen bakgrunn enn de selv har. Barnehagens betydning som en vesentlig arena for integrering og inkludering må derfor gjenspeiles i rammeplaner og i den daglige virksomheten.

Spesielt blir samarbeid mellom hjem og foreldre viktig når det gjelder familier med annen bakgrunn enn etnisk norsk. Erfaring viser at enkelte foreldre med innvandrerbakgrunn er skeptiske til å sende barna sine i barnehage av ulike grunner. For at de skal føle seg trygge og akseptere det tilbudet barnehagene representerer, er det viktig at personalet legger vekt på informasjon, viser respekt for foreldreansvaret og er villig til å utveksle synspunkter på barneoppdragelse og hvilke verdier som formidles i barnehagen.

Det vil være viktig med tilbud om videreutdanning og kompetanseutvikling for de ansatte i forhold til kommunikasjon med barn med et annet morsmål enn norsk, språkstimulering og i forhold til dialog og samarbeid med deres foreldre, jf. kap. 2.4. Vi anbefaler at dette tas inn som et eget strekpunkt i kap. 6.2., tredje avsnitt:

For å arbeide i retning av disse målene må personalet i barnehagen - få tilbud om videreutdanning og kompetanseutvikling i forhold til kommunikasjon med, og språkstimulering av, barn med et annet morsmål enn norsk og i forhold til dialog og samarbeid med deres foreldre.

Det bør i tillegg gå tydeligere fram av rammeplanen at tospråklige assistenter og førskolelærere med innvandrerbakgrunn er en viktig ressurs i barnehagene. God informasjon om for eksempel det pedagogiske opplegget på et språk foreldrene forstår er viktig for å skape tillit og trygghet mellom barnehagen og foreldre med innvandrerbakgrunn. Det er iverksatt tiltak både for å styrke den flerkulturelle forståelsen i førskolelærerutdanningen og for å øke rekrutteringen av personer med innvandrerbakgrunn til førskolelærerutdanningen, jf. kap. 5.2 i Handlingsplanen mot rasisme og diskriminering 2002-2006.

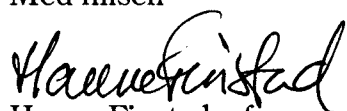
Språkstimulering i barnehagen er viktig for å bedre språkforståelsen hos minoritetsspråklige barn. Vi viser i den forbindelse til tilskuddsordningen for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder, som ble innført fra 1. august 2004.

Ifølge Barnehageloven § 1 skal omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skje *i samsvar med kristne grunnverdier*. For foreldre med annen religiøs bakgrunn vil det kunne være avgjørende at dette ikke er ensbetydende med kristen forkynnelse eller opplæring i kristen tro, men en formidling av mer allmenne etiske verdier. Barna bør få vite om ulike religioner og kunne markere ulike religiøse høytider.

En barnehage med barn fra ulike etniske og religiøse grupper bidrar til at samtlige barn tidlig lærer å utvikle interesse, forståelse og toleranse for ulikheter. Mangfoldet blir det naturlige og en selvsagt del av hverdagen. De ansatte i barnehagen må sørge for at det enkelte barn blir sett og akseptert ut fra sine forutsetninger og sin egen bakgrunn samtidig som de inngår i det fellesskapet barnehagen utgjør. Barnehagene utgjør således en betydelig faktor i utviklingen av et samfunn basert på mangfold og likeverd.

Vedlagt følger også høringsuttalelse fra Utlendingsdirektoratet.

Med hilsen

Hanne Finstad e.f.
avdelingsdirektør

Kari Westersund
førstekonsulent

Kommunal- og regionaldepartementet
Integrerings- og mangfoldsavdelingen
Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET
18 OKT 2005
05/3024-6
008
PA / PS / KAW

KOPI

DERES REF
05/3024-3 ANL

VAR REF
05/10264
iax

DATO
17 oktober 2005

FORSLAG TIL REVIDERT RAMMEPLAN FOR BARNEHAGEN – HØRING

Vi viser til brev av 29.09.05 vedlagt høringsbrev fra Barne- og familiedepartementet av 07.09.05.

Utlendingsdirektoratet har følgende kommentarer til forslag til revidert rammeplan:

For barn med innvandrerbakgrunn er barnehagen den viktigste arenaen for utvikling av norsk språk, samt innføring i norsk samfunn, kultur og verdier. Mange barnehager er i dag det første stedet hvor barn med ulik etnisk, kulturell og religiøs bakgrunn møtes og samhandler med hverandre. I barnehagen legges grunnlag for gjensidig forståelse og respekt for ulikheter, og barna blir vant med å forholde seg til barn og eventuelle voksne ansatte med en annen bakgrunn enn de selv har.

Barnehagens betydning som en vesentlig arena for integrering og inkludering må derfor gjenspeiles i rammeplaner og i den daglige virksomheten. Utlendingsdirektoratet mener dette perspektivet i stor grad er ivaretatt i forslaget til rammeplan.

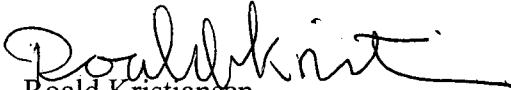
Spesielt blir samarbeid mellom hjem og foreldre viktig når det gjelder familier med annen bakgrunn enn etnisk norsk. Erfaring viser at enkelte foreldre med innvandrerbakgrunn er skeptiske til å sende barna sine i barnehage av ulike grunner. For at de skal føle seg trygge og akseptere det tilbudet barnehagene representerer, er det viktig at personalet legger vekt på informasjon, viser respekt for foreldreansvaret og er villig til å utveksle synspunkter på barneoppdragelse og hvilke verdier som formidles i barnehagen.

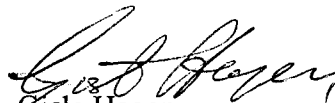
Ifølge Barnehageloven §1 skal omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skje *i samsvar med kristne grunnverdier*. For foreldre med annen religiøs bakgrunn vil det kunne være avgjørende at dette ikke er ensbetydende med kristen forkynnelse eller opplæring i kristen tro, men en

formidling av mer allmenne etiske verdier. Barna bør få vite om ulike religioner og kunne markere ulike religiøse høytider.

En barnehage med barn fra ulike etniske og religiøse grupper bidrar til at samtlige barn tidlig lærer å utvikle interesse, forståelse og toleranse for ulikheter. Mangfoldet blir det naturlige og en selvsagt del av hverdagen. De ansatte i barnehagen må sørge for at det enkelte barn blir sett og akseptert ut fra sine forutsetninger og sin egen bakgrunn samtidig som de inngår i det fellesskapet barnehagen utgjør. Barnehagene utgjør således en betydelig faktor i utviklingen av et samfunn basert på mangfold og likeverd.

Med hilsen
for Utlendingsdirektoratet

Roald Kristiansen
assisterende avdelingsdirektør

Gisle Hagen
underdirektør